

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2024

Chișinău

Privind aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la Proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, semnat la Chișinău la 17 iunie 2024

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la Proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, semnat la Chișinău la 17 iunie 2024.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Petru Rotaru

Ministrul sănătății

Ala Nemerenco

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****pentru ratificarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la Proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, semnat la Chișinău la 17 iunie 2024**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare cu privire la Proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, semnat la Chișinău la 17 iunie 2024.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului sus-numit.

Art. 3. – Ministerul Justiției va întocmi și va remite Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin canale diplomatice, opinia legală privind Acordul menționat.

Art. 4. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 5. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

Argumentarea
oportunității ratificării Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, semnat la Chișinău la 17 iunie 2024

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern

1. Informații generale:

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, este un acord de nivel interstatal ce presupune oferirea de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare a resurselor financiare sub formă de împrumut în sumă de 36.200.000 Euro.

Părțile la Acordul de împrumut vizat sunt Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Acordul este constituit din Titlu, 5 Articole, 3 Suplimente, 1 Anexă, Planul de angajament de mediu și social și Documentul de evaluare a proiectului.

Totodată, menționăm că la data de 27 mai 2024, proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” a fost examinat și acceptat în Ședința Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică (CIPS).

2. Informații privind conținutul contractului:

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” are drept scop îmbunătățirea calității și accesibilității serviciilor de reabilitare pentru adulți și copii în Republica Moldova, precum și fortificarea capacităților de management a bolilor netransmisibile (BNT) la nivel național.

Obiectivele proiectului sunt: (a) consolidarea îngrijirii integrate pentru pacienții BNT prin îmbunătățirea serviciilor de prevenire și reabilitare, cu accent pe accidentele vasculare cerebrale și atacurile de cord, la toate nivelurile de asistență medicală, și (b) pregătirea sistemului de sănătate pentru asigurarea răspunsului prompt și eficient în situații de urgență.

Acordul de împrumut este fundamentat pe următoarele componente:

1. Îngrijirea integrată la nivel de spital pentru pacienții cu BNT

Aceasta va consolida capacitățile de răspuns în caz de urgențe medicale cu risc sporit pentru viața și sănătatea pacienților, cu accent pe accidente vasculare cerebrale și atacuri de cord, va dezvolta și va moderniza departamentele din cadrul Instituțiilor medico-sanitare publice (IMSP) și dotarea acestora cu dispozitivele medicale necesare, va sprijini îmbunătățirea calității, eficienței și accesibilității serviciilor de reabilitare, punându-se prioritate pe pacienții care urmează un episod acut și necesită servicii intensive de reabilitare.

2. Servicii integrate de asistență medicală preventivă și reabilitare la nivelul asistenței medicale primare și la nivel de populație.

Componentă respectivă se va concentra pe pacienții cu risc sporit de accident vascular cerebral și atacuri de cord, urmând a fi consolidate serviciile de asistență medicală preventivă și de promovare a sănătății, inclusiv pentru depistarea precoce a

bolilor, precum și serviciile de reabilitare și programe de suport pentru asemenea pacienți. Componenta menționată are la bază două subcomponente:

a) Asistență primară și intervenții la nivel de populație pentru prevenirea și gestionarea BNT

Componenta în cauză va finanța programe de prevenire și management a BNT pentru populația Republicii Moldova și refugiați; screening și tratament; instruirea lucrătorilor din domeniul sănătății; campanii de conștientizare a publicului pentru a aborda factorii majori de risc pentru accidente vasculare cerebrale și atacuri de cord, inclusiv hipertensiunea arterială, consumul de sare, inactivitatea fizică și alimentația nesănătoasă; extinderea programelor existente de telemedicină și soluțiilor digitale în materie de sănătate și asistență medicală.

b) Servicii de reabilitare preventivă și de susținere

Această subcomponentă va finanța integrarea îngrijirii multidisciplinare pentru pacienții cardiaci și cu accident vascular cerebral; consolidarea infrastructurii digitale pentru a sprijini integrarea serviciilor de reabilitare; planificarea externării și protocoale la nivel de asistență medicală primară; materiale de suport pentru reabilitare; și dezvoltarea modelelor de îngrijire la domiciliu pentru minimizarea tratamentului inutil și prelungit în regim de spitalizare.

3. Pregătirea pentru pandemie

Componenta în cauză prevede consolidarea pregătirii situațiilor de urgență de sănătate publică, inclusiv eventuale pandemii, prin: renovarea infrastructurii subdiviziunilor Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, inclusiv a spațiilor de depozitare; renovarea și achiziționarea dispozitivelor necesare pentru rețeaua de laboratoare de sănătate publică; furnizarea de asistență tehnică și instruire pentru fortificarea capacității de pregătire pentru situațiile de urgență.

4. Managementul Proiectului

Componenta dată prevede acordarea suportului pentru coordonarea, monitorizarea și evaluarea proiectului, monitorizarea de către terți, inclusiv cheltuielile operaționale.

5. Răspunsul la situații de urgență

Obiectivul acestei componente constă în îmbunătățirea capacității Republicii Moldova de răspuns la situații de urgență cu risc sporit pentru viața și sănătatea populației. O situație de urgență eligibilă pentru finanțare este un eveniment care a cauzat sau este probabil să provoace în mod iminent un impact economic și/sau social negativ major, asociat cu un dezastru.

Perioada de implementare a proiectului: 2024-2029.

Acordul de împrumut nu vine să implementeze, să amendeze sau să substituie contracte de împrumut de stat externe în vigoare.

B. Analiza de impact:

1. Aspectul politic, cultural și social:

Prevederile Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea

serviciilor de reabilitare” nu contravin politicii interne și externe promovate de către Republica Moldova.

Pe plan bilateral, Acordul de împrumut are la bază principiul reciprocității și corespunde intereselor Părților.

2. Aspectul economic și de mediu:

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” nu conține prevederi care ar avea repercusiuni negative asupra economiei și mediului Republicii Moldova.

Investiția în servicii de reabilitare poate crește speranța de viață sănătoasă și capitalul uman în contextul îmbătrânirii populațiilor cu o prevalență ridicată a BNT, iar intervențiile Proiectului sunt de a îmbunătăți rata de supraviețuire a adulților și capitalul uman din Republica Moldova. Reabilitarea este o parte esențială a Acoperirii Universale cu Servicii de Sănătate (Universal health coverage - UHC), împreună cu promovarea sănătății, prevenirea bolilor, tratamentul și îngrijirile paliative.

Totodată, Ministerului Sănătății va asigura implementarea Proiectului în conformitate cu Planul de angajament de mediu și social („PAMS”), într-un mod acceptabil pentru Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

3. Aspectul normativ:

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, legislația Uniunii Europene, Carta ONU, angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional, precum și instrumentele internaționale la care Republica Moldova este parte.

Proiectul este, de asemenea, aliniat cu Strategia Națională de Sănătate dezvoltată de Guvernul Republicii Moldova și cu Obiectivul 3 al Agendei 2030 a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă – asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării.

4. Aspectul instituțional și organizatoric:

Ministerul Sănătății, în calitate de entitate de implementare a Proiectului va menține, pe toată durata implementării Proiectului, Unitatea de Implementare a Proiectului existentă la moment („UIP”), ale cărei funcții, resurse și personal sunt acceptate de Bancă.

În cadrul UIP vor activa în continuare următorii experți: un specialist în achiziții publice, un specialist în managementul financiar, un specialist în domeniul mediului și un specialist în domeniul social, un inginer lucrări civile, suplimentar urmând a fi contractat un coordonator de proiect, după cum este menționat în Manualul Operațional al Proiectului.

Totodată, Ministerul Sănătății va implementa proiectul în conformitate cu Manualul Operațional al Proiectului, care va include, *inter alia*: (a) descrierea detaliată a activităților și a aranjamentelor instituționale pentru Proiect, inclusiv a funcțiilor tehnice, administrative și fiduciare ale agențiilor relevante; (b) procedurile administrative, contabile, de audit, raportare, financiare (inclusiv aspectele legate de fluxul de numerar în legătură cu acestea), de achiziții și de debursare ale Proiectului; (c) indicatorii de monitorizare pentru Proiect; (d) mecanismul de soluționare a reclamațiilor; (e) funcțiile și

termenii de referință ai UIP, (f) descrierea detaliată a activităților excluse; și (g) Ghidul anticorupție.

Luând în considerare prevederile Acordului de împrumut, precum și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1136/2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr. 419 din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, proiectul a fost supus avizării și consultărilor publice de către instituțiile interesate, ulterior fiind avizat și de Comisia Politică Externă și Integrare Europeană.

Totodată, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, la compartimentul Transparență Decizională, precum și pe portalul particip.gov.md.

5. Aspectul financiar:

Proiectul Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” prevede acordarea unui împrumut în valoare de 36.200.000 EURO.

Articolul 2 al Acordului de împrumut, prevede că Comisionul inițial (front-end fee) va fi egal cu un sfert de procent (0,25%) din suma Împrumutului.

Taxa de angajament va fi egală cu un sfert de procent (0,25%) pe an la soldul netras al împrumutului.

Rata dobânzii va fi egală cu Rata de referință plus marja variabilă sau rata care poate fi aplicată în rezultatul Conversiei, care se va calcula conform Secțiunii 3.02 litera (e) din Condițiile generale ale Băncii Mondiale.

Rambursarea se va face din 15 aprilie 2029 până la 15 octombrie 2053.

În contextul discuțiilor purtate cu partenerii elvețieni, de către Ministerul Sănătății, a fost recepționat demersul oficial prin care este confirmat angajamentul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare de oferire a grantului în valoare totală de 5,5 mil. dolari SUA pentru finanțarea proiectului „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, precum și angajamentul Fondului pentru Pandemii al Băncii Mondiale (reflexat și în decizia Board-ului Director al Fondului pentru Pandemii din 19 iulie 2023), de oferire a grantului în valoare totală de 9,999,764 dolari SUA pentru implementarea proiectului „Empowering Better Pandemic Preparedness and Response by Strengthening Human Resources, Enhanced Surveillance, and Advanced Lab Systems in Moldova” (prezentată în adresa Ministerului Finanțelor cu titlu de informare), dintre care mijloacele financiare în valoare de de 5,612 mil. dolari SUA vor fi implementate de către Ministerul Sănătății (incluse în Proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” și mijloacele financiare în valoare 4,387,764 dolari SUA, de către Biroul de Țară al Organizației Mondiale a Sănătății, în acest sens urmând a fi semnat un Acord separat între OMS și Banca Mondială.

În aceeași ordine de idei, menționăm că la data de 17 iunie 2024, a fost semnat Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, acționând în calitate de entitate de implementare a Fondului fiduciar pentru prevenirea, pregătirea și răspunsul în caz de pandemii (având drept temei Decretul

Președintelui RM nr. 1418-IX din 30 aprilie 2024, au fost inițiate negocierile și aprobată semnarea Acordului de grant), care are drept obiectiv accesarea grantului în valoare de 5,612 mil dolari SUA pentru asigurarea implementării proiectului „Îmbunătățirea pregătirii și a răspunsului la pandemii prin consolidarea infrastructurii, resurselor umane, a supravegherii și a sistemelor avansate de laborator în Republica Moldova”.

Cu referire la grantul oferit de Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, în valoare totală de 5,5 mil. dolari SUA, vor fi inițiate procedurile naționale necesare pentru semnarea Acordului de grant, prin luna septembrie 2024.

Fondul pentru pandemii. Alocarea planificată de 5,6 milioane USD se va axa pe finanțarea activităților legate de renovarea infrastructurii Agenției Naționale pentru Sănătate Publică, construirea de depozite suplimentare, dezvoltarea rețelei de laboratoare de sănătate publică și dotarea acestora cu echipamentul necesar pentru asigurarea funcțiilor de avertizare și supraveghere timpurie.

Finanțarea din grantul oferit de către Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare va sprijini implementarea Componentelor 2 și 4, axându-se pe programele de management a bolilor; instruirea lucrătorilor din domeniul sănătății pentru a gestiona mai bine afecțiunile cronice și pentru a detecta semnele precoce ale accidentelor vasculare cerebrale și atacurilor de cord; campanii de conștientizare a publicului pentru a aborda factorii de risc majori pentru accidentele vasculare cerebrale și atacurile de cord, inclusiv hipertensiunea arterială, consumul de sare, inactivitatea fizică și alimentația nesănătoasă; extinderea programelor existente de telemedicină și soluțiilor digitale în materie de sănătate și asistență medicală.

7.Aspectul temporar:

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” prevede că termenul limită de intrare în vigoare este nouăzeci (90) de zile de la data semnării.

Totodată, după semnarea Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare”, acesta va fi ratificat în cadrul Parlamentului Republicii Moldova.

Prin urmare, Acordul de împrumut va intra în vigoare la data recepționării de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare a opiniei legale emise de către Ministerul Justiției, care confirmă definitivarea de către Republica Moldova a procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

Acordul de împrumut nu este necesar de a fi aplicat provizoriu.

Perioada de implementare a proiectului: 2024-2029.

Astfel, Ministerul Sănătății va prezenta Băncii fiecare Raport de Proiect nu mai târziu decât în termen de patruzeci și cinci (45) de zile de la încheierea fiecărui trimestru calendaristic, raportul cuprinzând perioada trimestrului respectiv.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” a fost semnat la Chișinău la 17 iunie 2024, de către dna Ala Nemerenco, Ministrul sănătății, (în temeiul Hotărârii Guvernului nr.396 din 5 iunie 2024), și de către dna Inguna Dobraja, Manager de țară al Băncii Mondiale în Republica Moldova.

Textul Acordului de împrumut a fost semnat în limba engleză, în două exemplare originale.

În cazul apariției divergențelor sau neînțelegerilor dintre textul tradus în română și textul în engleză, textul în limba engleză va fi de referință.

Termenul limită de intrare în vigoare a Acordului de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind proiectul „Modernizarea și îmbunătățirea serviciilor de reabilitare” este nouăzeci (90) de zile de la data semnării.

Prin urmare, Acordul de împrumut va intra în vigoare la data recepționării de către Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare a opiniei legale emise de către Ministerul Justiției, care confirmă definitivarea de către Republica Moldova a procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

În conformitate cu prevederile HG nr. 1136/ 2007 cu privire la unele măsuri de executare a Legii nr.419-XVI din 22 decembrie 2006 cu privire la datoria sectorului public, Acordul de împrumut este necesar a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova.

MINISTRU

Ala NEMERENCO